

SDG-tavoite 5 – sukupuolten tasa-arvo kunnan kestävässä kehityksessä työssä

Kuntamarkkinat 11.9.2019

Meija Tuominen, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelija, Vantaan kaupunki
meija.tuominen(at)vantaa.fi

Vantaan kaupungin tasa-arvotyöstä

Tasa-arvotyö tarkoittaa tietoista ja suunnitelmallista työtä sukupuolten tasa-arvon toteutumiseksi. Tätä työtä tehdään kaikilla toimialoilla ja kaikissa palveluissa kaupunkitasoisen **tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman** antamien suuntaviivojen pohjalta.

Työ on **moniperusteista**, jolloin sukupuolen lisäksi kiinnitetään huomiota muihin syrjimättömyysperusteisiin, kuten ikään, alkuperään ja perhesuhteisiin (re: tasa-arvolaki & yhdenvertaisuuslaki).

Vantaan henkilöstön keskinäinen tasa-arvo on työnantajan (henkilöstökeskus) ja ammattijärjestöjen yhteistoimintaa. Se on erotettu **toiminnallisesta tasa-arvotyöstä**, joka tarkoittaa työtä sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulmien huomioimiseksi päätöksenteossa ja palveluissa (re: tasa-arvolain 4 §). Tämä työ sijoittuu vuoden 2020 alusta kuntademokratian palvelualueelle.

Vantaa on tehnyt toiminnallista tasa-arvotyötä jo kauan. Tällä hetkellä erityinen kehittämiskohde on **sukupuolittainen budjetointi**. Vantaa allekirjoitti Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan vuonna 2007.

Lisätietoa: www.vantaa.fi/tayv

Kuva: Sakari Manninen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
valtuustokaudelle 2017–2020

1. Työkirja tasa-arvosta ja
yhdenvertaisuudesta

2. Toiminnallinen tasa-arvo- ja
yhdenvertaisuussuunnitelma vuosiksi
2017-2020

3. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja
yhdenvertaisuussuunnitelma

Vantaan kaupungin vastuullisuustyöstä

Lähtöisin konsernihallinnosta ja siellä erityisesti hankintatoimesta.

Reilun kaupan kaupunki vuodesta 2015.

Mukana valtioneuvoston KESTO-hankkeessa. Hanke edistää kaupunkien ja kuntien SDG-tavoitteiden toteuttamista ja kehittää toteuttamista tukevaa strategia- ja johtamistyötä.

Kestävän kehityksen tavoitteista on työstetty olennaisuusarviota.

Mayors Indicators; sisältää sukupuolten tasa-arvon indikaattoreita. Useita yhteistyökuvioita.

Vastuullisuusneuvottelukunta 2018- (työssä mukana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiantuntija):

- SDG-tavoitteiden kirkastamista ja koulutussuunnittelua
- henkilöstön eettisen ohjeiston ja eettisen koulutuksen suunnittelua
- kaupungin vastuullisuustyön organisoinnin valmistelua
- seuranta- ja raportointimalli ja strategiatyö.

Hallinnollis-operatiivinen näkökulma: kakofonia vai selvät sävelet?

Vantaan arvot ovat (tällä hetkellä) avoimuus, rohkeus, **vastuullisuus** ja yhteisöllisyys. Strategiassa arvojen yhteydessä on ilmaistu myös kaupungin selkeä sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. **Mitä kaikkea vastuullisuus-arvo pitää sisällään? Mikä on vastuullisuuden ja sukupuolten tasa-arvon suhde?**

Keskeisiä teemoja, jotka on tarkoitus huomioida kaikessa Vantaan toiminnassa poikkileikkaavasti:

- osallisuus
- kansainvälisyys
- hyvinvointi (hyte)
- monikulttuurisuus
- **sukupuolten tasa-arvo** ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus
- **vastuullisuus.**

Kaikissa näissä on osin tai pitkälti eri vastuutahot ja toimijat sekä suuri määrä erillisiä ohjelmia/suunnitelmia, sitoumuksia, verkostoja, hankkeita, indikaattorityötä, raportointeja jne.

Miten kaikki nämä asiat ja toimijat saadaan a) keskustelemaan ja b) toimimaan samansuuntaisin tavoittein? Pahimmillaan keskinäistä kilpailua huomiosta, resursseista jne. ja näiden asioiden henkilöityminen.

Kaksoisstrategia: Sukupuolten tasa-arvo-SDG 5 ja muut SDG:t

Sukupuolten tasa-arvon tavoite (SDG 5) on erityinen siksi, että tasa-arvoa pitää edistää sellaisenaan, mutta tasa-arvo pitää huomioida kaikessa muussakin SDG-työssä (ns. kaksoisstrategia).

”Maailmalla” SDG 5 on yhtä kuin tyttöjen ja naisten aseman kaikkinaisen parantaminen. Suomessa sukupuolten tasa-arvo ei merkitse pelkästään tätä. Lisäksi työssä on huomioitava paikalliset olosuhteet: esimerkiksi Vantaalla erityisesti poikien ja miesten koulutustaso on haaste.

SDG 5 -työ ja kaksoisstrategia ei onnistu ilman nykyaikaista tasa-arvotyötä ja tasa-arvoasiantuntemusta.

Tasa-arvon edistämisen velvoitteet eivät toteudu pelkästään vastuullisuustyön ja SDG 5:n myötä.

SDG 5:n suhteesta muihin SDG-tavoitteisiin

Joitakin ilmeisiä nyky-Suomessa huomiota vaativia yhteyksiä SDG 5:n ja muiden tavoitteiden välillä:

- **Ei köyhyyttä** (SDG 1): esimerkiksi vanhojen naisten köyhyys ja lapsiperheköyhyys
- **Terveyttä ja hyvinvointia** (SDG 3): jopa suuria eroja naisten ja miesten välillä
- **Hyvä koulutus** (SDG 4): sekä poikien että tyttöjen ongelmat (moniperusteisesti)
- **Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua** (SDG 8): vahva sukupuolisegregaatio ammateissa ja koko työelämässä
- **Vastuullista kuluttamista** (SDG 12): naisten ja miesten erot asenteissa ja kuluttamisessa
- **Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto** (SDG 16): sukupuolinäkökulmien tarve kuntatyössä.